

Tjugofjärde söndagen i Treenighetstid

Oviljan till tro – Jesu klagan över Jerusalems söndag

Mika 3:9 - 4:4; 1 Petr. 4:12-19; Matt. 23:37 - 24:2; Ps. 85:5-8

I Guds; Faderns och Sonens och den Helige Andes namn.

Vad är ett öde hus? Vi tänker kanske på det tomma huset i grannskapet eller på det övergivna vid vägens slut; det som är lämnat till förfall, där fönstren stirrar tomma och vittnar om ett inre utan ljus och själ. Ett ödehus dit det döda dras; en kropp som nu tjänar bäst som fotoobjekt.

Vi hörde Jesus i dagens evangelietext prata om öde hus. Han sade: ”Se, ert hus kommer att stå öde.”¹ Var det huset vid vägens ände han menade? Nej, han talade om templet i Jerusalem; den judiska kultens centrum. ”Allt skall bli en stenhög” sade han, eftersom staden – alltså världen – förkastade profeternas ord. Allt som människan klamrade sig fast vid skulle jämnas med marken.

Och templet jämnades med marken av romarna. Det finns en koppling mellan templet och Jesus. Inte bara genom att han togs dit som ung eller att han själv undervisade där, utan i att Han, som Messias, ersätter templet som fysisk byggnad. Kristus är fönstret mellan det gamla och det nya; Han är den alla väntade på och som skulle komma för att fullborda profeternas ord och lagen.

En av de punkter Jesus anklagades för då han ställdes inför rådet och senare korsfästes, var att han påstods ha hädat genom att säga sig kunna bygga upp templet efter att de raseras. Han sade: ”Bryt ner detta tempel, så skall jag resa upp det på tre dagar.”² Men vad han syftade på var sig själv: Bryt ner min kropp; ta död på den och jag skall uppstå på tredje dagen.

Templet hade blivit ett öde hus. Innehållet var inte där och allt bröts ner. Gud hade blivit människa.

Så är det med ödehuset vid vägens ände. Det blev tomt och öde för att det tömdes på liv och själ. Och det kan bara ändras genom att man på nytt föder det med liv och anda. Då fylls skalet med mening, för huset har i sig inget värde. Bara då det ger skydd och kropp åt dem som bosätter sig däri, fyller det en funktion.

¹ Matt 23:38

² Joh 2:19

Lek så med tanken att du hittar ett öde hus. Och du tänker att det kan fyllas med liv. Där kan det åter fladdra vita rena gardiner i fönstren då de öppnas för sommarbrisen. Där, tänker du; där innanför dessa väggar kan kärleken spira och genom den nymålade dörren kan småfötter tulta ut i daggvått gräs. Detta hus kan på nytt få liv.

Frågan nu är om tanken räcker? Kommer blotta tanken få drömmen att bli sann? Räcker tron på att det är möjligt? Är tron på husets räddning, undan förfall, nog för att det inte skall ätas upp av röta och så småningom rasa?

Nej. Svaret är så klart att det krävs mer än tanke och att tro. Det krävs gärning. Det krävs att det andas och läggs händer på skalet; att någon eldar i kaminen; att tron på det möjliga omsätts och görs konkret. Det krävs ömsesidighet och rörelse. Och att det är så är inte svårt att förstå: Ingen kan väl känna ovilja mot att tron på att det är möjligt är nödvändig. Inte heller mot att tron också måste mynna ut i gärning.

Denna söndag är temat ovilja till tro. Men det handlar då inte om huskroppar utan vad som sker med människor då viljan till tron inte är. ”Eller vet ni inte att er kropp är ett tempel åt den helige Ande, som bor i er och som ni har fått av Gud, och att ni inte tillhör er själva? Ni har blivit [fri]köpta och priset är betalt. Så förhärliga då Gud i er kropp!”³

Ovilja till tro är att inte vilja tro; att välja bort. Tjugonde söndagen i Treenighetstid talade vi om vad tro är; om trons kraft och seger. I episteln då skrev den helige aposteln Paulus till hebréerna att ”[t]ron är en övertygelse om det man hoppas”⁴. Alltså: när jag är övertygad om att det jag hoppas på skall ske, då kan jag säga att jag tror. Jag ställde då frågan, vad du hoppas på?

Ja, vad är det vi hoppas på? En kropp som är full av liv och ande eller ett tomt skal; ett öde hus?

I dag hör vi Guds profet Mika då han säger att ”[v]ar och en skall sitta under sitt vinträd och under sitt fikonträd utan fruktan, ty så har Herren Sebaots mun talat.”⁵ Kan det vara något att hoppas på? Ja, är inte det varje människas längtan att kunna leva det liv vi skapats till i fred och frid? Dessutom i den evighet vi är lovade.

Men när vi höjer blicken bara något och ser ut i världen; både i den nära och den avlägsna, så ser det inte ut på det viset. Det är mycket elände vi ser och det är många öde kroppar vars tomma ögon vittnar om ett inre mörker.

Vad är då differensen mellan profeten Mikas ord om varje människas frid och det vi faktiskt ser? Det är oviljan till tro. Profeten sade också att ”[n]i avskyr det som är rätt, och allt som är rakt gör ni krokigt, ni bygger upp Sion med blod och Jerusalem med ondska. Stadens hövdingar dömer för mutor, prästerna undervisar för betalning och profeterna spår för pengar. Ändå stöder de sig på Herren och säger: ”Är inte Herren mitt ibland oss? Olycka skall inte drabba oss.” Därför skall Sion för er skull plöjas upp till en åker, Jerusalem bli en stenhop och tempelberget en skogbevuxen höjd. Det skall ske i den yttersta tiden.”⁶

³ 1. Kor. 6:19-20

⁴ Hebr. 11:1a

⁵ Mika 4:4

⁶ Mika 3:9-4:1

Så varför vill man inte tro? För att sanningen då kommer för nära. För att det innebära förändringar som står i strid med den egna viljan. För att det sitter så hårt inne att erkänna fel och brister. Och mycket av detta handlar om rättfärdighet.

Vi ägnar hellre tid åt att, genom egna definitioner, rättfärdiga vårt handlande – våra fel och brister – än att faktiskt lyssna till vad det är som är rätt och sant och böja oss för det. Och detta bottnar i kampen mellan ont och gott.

Men vi måste ha klart för oss att det onda; synden och självkärleken, som kännetecknar världen, skall bekämpas och till sist övervinnas. Den grundläggande konflikten mellan Guds rike och det onda riket löses inte genom försoning mellan dessa. Den övervinns av Gudsrikets frälsande seger över det onda.

Det är alltså inte så att de bägge sidorna kommer att komma överens eller smälta samman till någon konsensuslösning; något ”alla kan acceptera”, nej; det goda kommer att segra över det onda. Det är bara att välja sida.

”Ty tiden är inne för domen, och den börjar med Guds hus. Men om den börjar med oss, vad skall då slutet bli för dem som inte lyder Guds evangelium? Och om den rättfärdige med knapp nöd blir frälst, vad blir det då av den ogudaktige och syndaren? Därför skall de som efter Guds vilja får lida anförtro sina själar åt sin trofaste Skapare, under det att de gör vad som är gott.”⁷

Och vem vill bo i ett öde hus?

Herre, förbarma dig!

⁷ 1 Petr. 4:17-19